

ARISE Plus Thailand

การฝึกทักษะการเป็นวิทยากร และ การวางแผนการจัดอบรม

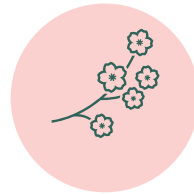

จัดทำโดย :

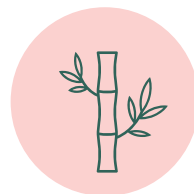
ความหมายของวิทยากร

ผู้ที่มีความรู้

ผู้ทำให้เข้าใจ

ผู้ทำให้เปลี่ยนทัศนคติ
และพฤติกรรม

หลักการวางแผน และเตรียม เนื้อหาการอบรม

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

กำหนดเป้าหมาย หรือ ผลลัพธ์
“ผู้เรียนได้ประโยชน์อะไรบ้าง”

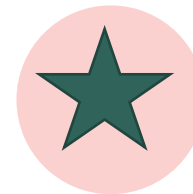
รู้และเข้าใจเนื้อหาที่ถ่ายทอด

มีทักษะและความชำนาญเกิดขึ้น

เกิดค่านิยม ทักษะ และแรงจูงใจ

เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2. วิเคราะห์ผู้ฟัง

✓ ผู้ฟังประกอบด้วยคนกลุ่มไหนบ้าง

✓ ประโยชน์ที่ควรได้จากการอบรม

✓ ความคาดหวัง หรือ ความต้องการของผู้ฟัง

✓ วิธีการนำเสนอ

✓ ผู้ฟังมีความรู้หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมากแค่ไหน

✓ วิธีการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม

3. เนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับเวลา

สิ่งที่จำเป็นที่สุดในการถ่ายทอดคือ “**ต้องรู้**”
เมื่อวางแผนการสอนแล้วถ้ามีเวลาเหลือจึงสอดแทรก
สิ่งที่ “**ควรรู้**” และ “**น่ารู้**” เพิ่มเติมเข้าไป

ต้องรู้
ควรรู้
น่ารู้

4. เนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอ

ควรแบ่งเป็น
3 ช่วง

ช่วงเกริ่นนำ 10-15 %

- แนะนำตัวเอง สร้างความน่าเชื่อถือ
- บอกเป้าหมายของการนำเสนอ
- แจ้งกำหนดการนำเสนอคร่าว ๆ

ช่วงเนื้อหา 70-80 %

- เตรียมข้อมูลและอุปกรณ์นำเสนอ
- กำหนดหัวข้อให้ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมาย
- แยกแยะประเด็นสำคัญ
- วางลำดับเนื้อหาให้เข้าใจง่าย
- กำหนดเวลาให้เหมาะสม

ช่วงบทสรุป 10-15 %

- ✓ ทบทวนเนื้อหาทั้งหมดแบบกระชับ
- ✓ เน้นย้ำจุดที่ต้องการให้จำ
- ✓ เปิดโอกาสถามตอบ
- ✓ ตอบคำถาม และกล่าวสรุปอีกครั้ง

4. วิธีถ่ายทอดที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์	วิธีการสอน
ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ	การบรรยาย การสาธิต และอื่นๆ
ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เป็น	กรณีศึกษา และกิจกรรม
ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะ ความชำนาญ	กิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง
ผู้เรียนเกิดค่านิยมและทัศนคติแบบที่ ตั้งเป้าหมายไว้	การบรรยาย การมีส่วนร่วมในการอบรม เช่น เล่นเกมส์
ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ในการปฏิบัติงาน	การระดมความคิด
ผู้เรียนจดจำและทำได้	การแสดงบทบาทสมมติ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ

- คอมพิวเตอร์
- โปรแกรมการนำเสนอ Power Point
- เครื่องฉายและจอ
- ไมโครโฟน และระบบเครื่องเสียง
- Pointer
- กระดาษขนาดเท่าโปสเตอร์และขาตั้ง
หรือไวท์บอร์ดและปากกาเคมี
- เอกสารประกอบการนำเสนอ

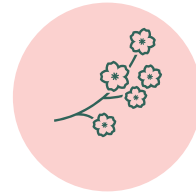
แนวคิดสำหรับการเลือกสื่อในการนำเสนอ

- เลือกสื่อที่ผู้นำเสนอนักดีที่สุด
- ถ้าจำเป็นต้องใช้สื่อที่ไม่ถนัดให้ฝึกซ้อมก่อน
- ควรมีแผนสำรองในการนำเสนอ
- ปัจจัยสำคัญในการเลือกสื่อ คือ สารที่จะส่ง ผู้ฟัง
และสถานที่นำเสนอ

6. การประเมินการฝึกอบรม

เพื่อให้รู้ผลลัพธ์
ให้ตรงตาม
เป้าหมายที่วางไว้

สังเกตจากการตอบคำถาม
หรือการตั้งคำถาม

ทดสอบด้วยแบบทดสอบ

ทดสอบด้วยการปฏิบัติจริง

สังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป
หรือการมีส่วนร่วม

เทคนิคการเป็นวิทยากร

การใช้เสียงนำเสนอ

ชัดเจน/น้ำเสียงมีชีวิตชีวา/หลีกเลี่ยงน้ำเสียงโทนเดียว/ใช้ข้อความสุภาพ

ภาษากาย

กระตือรือร้น/จริงใจ/ขยับมือให้เห็นภาพ/จับไมค์ให้มั่นคง/ใบหน้าสื่ออารมณ์/สบตาผู้ฟัง

ภาษาการที่ควรหลีกเลี่ยง

แต่งตัวสบายเกินไป/ล้วงกระเป๋า แกว่งมือ โยกตัว/ไม่สบตา/หน้าบึ้งตึง/
ใช้อารมณ์ขันไม่เหมาะสม

การจัดการข้อซักถาม

ให้เกียรติผู้ถามไม่หัวเราะเยาะ/ใช้คำถามเป็นแนวทางปรับปรุง/สรุปประเด็นคำตอบ/
คำถามที่ตอบไม่ได้ให้รับไว้และตอบช่วงท้ายสรุป

สรุปข้อปฏิบัติในการจัดอบรม

ตั้งวัตถุประสงค์

วางรูปแบบงาน

ขั้นตอนการวางแผน

กำหนด
กลุ่มเป้าหมาย

วางแผนการเงิน

แบ่งหน้าที่

ประสานงาน

สรุปข้อปฏิบัติในการจัดอบรม

ตรวจสอบ ความพร้อม

- ขนาดกับผู้เข้าร่วม
- สถานที่เหมาะกับลักษณะกิจกรรม
- เดินทางง่าย มีที่จอดรถ

ความพร้อม อุปกรณ์

- อุปกรณ์นำเสนอ เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์
- อุปกรณ์เสียง สัญญาณอินเทอร์เน็ต
- อุปกรณ์เครื่องเขียน
- อาหารเครื่องดื่ม

เตรียมสถานที่ และอุปกรณ์

ความพร้อม เอกสาร

- ใบลงทะเบียน
- กำหนดการ
- เอกสารประกอบ
- ใบประเมินก่อน / หลัง การอบรม
- ใบแสดงความเห็น
- ใบเสร็จ และเอกสารสำคัญ

สรุปข้อปฏิบัติในการจัดอบรม

ประสาน
บุคคลภายนอก
/ ภายใน

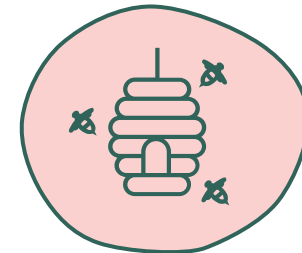
จัดเก็บเอกสาร
สำคัญ

ระหว่างจัดอบรม

ควบคุมเวลา
แต่ละหัวข้อ

ต้นตัว
และแก้ปัญหา
เฉพาะหน้า

ตัวอย่างกิจกรรมการถ่ายทอด
ที่ใช้ในการเปลี่ยนทัศนคติ
ของเกษตรกรต่อการผลิต และการแปร
รูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน

เกมฟาร์มของฉัน

เป็นเกมที่มุ่งเน้นให้เกษตรกรได้ลองวางแผนในการจัดการการทำเกษตร โดยมีการจำลองรูปแบบพื้นที่ทำการเกษตร 4 แบบ ปัจจัยการสนับสนุน 5 แบบ ทั้งด้านการผลิต การแปรรูปและการตลาด และอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการทำเกษตร

เล่นได้ครั้งละ 4-5 คน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

วิธีการเล่น

- เริ่มต้นเกมส์ ผู้เล่นทุกคนจะมีเงิน 3 บาท และ นา 1 ใบ
- แต่ละตาผู้เล่นเปลี่ยนกันทอยลูกเต๋าวนรอบวง โดยผู้เล่นทุกคนในวงจะได้เงินและเสียเงินตามลูกเต๋าและการ์ดที่ตัวเองมี ส่วนคนทอยลูกเต๋าก็จะสามารถซื้อการ์ดเพิ่มได้ 1 ใบในแต่ละตา
- จบเกมเมื่อมีผู้เล่นที่มีเงิน การ์ดที่ดินและการปัจจัยการผลิตร่วมกัน มูลค่า 1,000 บาท จะเล่นรอบนั้นเป็นรอบสุดท้ายจนกว่าจะครบคน แล้วคนที่มีมูลค่ารวมมากที่สุดชนะ

เกมฟาร์มของฉัน

เป็นเกมที่มุ่งเน้นให้เกษตรกรได้ลองวางแผนในการจัดการการทำการเกษตร โดยมีการจำลองรูปแบบพื้นที่ทำการเกษตร 4 แบบ ปัจจัยการสนับสนุน 5 แบบ ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด และอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการทำเกษตร

เล่นได้ครั้งละ 4 – 5 คน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

วิธีการเล่น

- เริ่มต้นเกมส์ ผู้เล่นทุกคนจะมีเงิน 3 บาท และ นา 1 ใบ
- **แต่ละตา**ผู้เล่นเปลี่ยนกันทอยลูกเต๋าวนรอบวง โดย**ผู้เล่นทุกคน**ในวงจะได้เงินและเสียเงินตามลูกเต๋่าและการ์ดที่ตัวเองมี ส่วน**คนทอยลูกเต๋่า**จะสามารถซื้อการ์ดพื้นที่การผลิตและปัจจัยสนับสนุนเพิ่มได้อย่างละ 1 ใบในแต่ละตา
- จบเกมเมื่อมีผู้เล่นที่มีเงินมูลค่า 500 บาท จะเล่นรอบนั้นเป็นรอบสุดท้ายจนกว่าจะครบคน แล้วคนที่มียุทธศาสตร์รวมมากที่สุดชนะ

ประเภทของการ์ด

การ์ดทำการเกษตร มีอย่างละ 15 ใบ ซื้อได้จํานวนกว่าการ์ดจะหมดกอง

นา

ราคา 5 บาท
ผลผลิต + 3 บาททุกรอบ

ไร่

ราคา 5 บาท
ผลผลิต + 3 บาททุกรอบ

แปลงผัก

ราคา 8 บาท
ผลผลิต + 4 บาททุกรอบ

สวน

ราคา 10 บาท
ผลผลิต + 5 บาททุกรอบ

การ์ดปัจจัยสนับสนุน ซื้อได้อย่างละ 1 ใบต่อคน

ปุ๋ยและสารเคมี

ราคา 10 บาท
ผลผลิต x 2 ทุกรอบ
ถ้าทอยได้ 6 ปรับ 10 บาท
ถ้าทอยได้ 4 ยกเลิกค่าปรับ

เกษตรอินทรีย์

ราคา 15 บาท
ผลผลิต x 2 ทุกรอบ
ถ้าทอยได้ 4 ยกเลิกค่าปรับ

แหล่งเก็บน้ำ

ราคา 15 บาท
ถ้าทอยได้ 3 ยกเลิกค่าปรับ

การแปรรูป

ราคา 20 บาท
ผลผลิต x 2 ทุกรอบ

ตลาด

ราคา 15 บาท
ราคาผลผลิต x 2 เคมี
ราคาผลผลิต x 3 อินทรีย์

ความหมายของแต้มลูกเต๋า

1. ป่วย มีการ์ดเคมี-1/2 ไม่มีเคมี -1/3 ของเงินที่มี

2. น้ำท่วม -2 ต่อการ์ดการเกษตร 1 ใบ

3. น้ำแล้ง ไม่มีการ์ดสระน้ำ -2 ต่อการ์ดการเกษตร 1 ใบ

4. โรคและแมลงระบาด ทอยครั้งที่ 2 เลือกพืช

 ใด

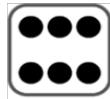

 ปกติ

ไม่มีการ์ดเคมีและอินทรีย์ -2 ต่อการ์ดเกษตร 1 ใบ

5. ปกติ

6. ตรวจสอบการปนเปื้อน มีการ์ดเคมี -10

* ใช้ได้กับผลผลิตชนิดเดียว

* ใช้คู่กับผลผลิตหลังจากคุณด้วยเคมีหรืออินทรีย์

เอกสารประกอบเนื้อหา

คู่มือวิทยากรการผลิตและการแปรรูปข้าวอินทรีย์ในประเทศไทย
บทที่ 6 การฝึกทักษะการเป็นวิทยากรและการวางแผนการจัดอบรม